

PROTOKOL HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

POSUDEK OPONENTA

JMÉNO STUDENTA: **Radek Kareš**

NÁZEV PRÁCE: **Bezpečnostní pakt AUKUS**

HODNOTIL: *doc. Š. Waisová*

1. CÍL PRÁCE (jaký byl a do jaké míry byl naplněn)

Cíl práce stanovuje autor na straně 10, a to poměrně rozsáhle. Nejprve představuje cíle práce – uvádí tři, vzájemně však velmi odlišné: jedním cílem je analýza paktu AUKUS, druhým cílem, který s prvním souvisí jen částečně, je analýza významu indo-pacifického regionu. Na tři cíle pak navazuje sada 4 výzkumných otázek. I tyto otázky spolu souvisejí jen okrajově. Pokud se podíváme na samotné otázky (s. 10), každá z nich by vydala na samostatnou diplomovou práci. Cíl práce byl naplněn jen z části, neboť výzkumné otázky nebyly dobře zodpovězeny (ale nebyly na začátku ani dobře postaveny a definovány).

Název práce je povšechný a nevystihuje cíl a záměry práce.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, podíl vlastní práce, množství a kvalita zdrojů, vhodnost příloh)

Text je v podstatě popisný, byť se místy vyskytují autorovi úvahy. Teoretická kapitola byla do analýzy promítnuta jen okrajově, text ve skutečnosti nepojednává o rovnováze moci.

Výzkumné otázky s rovnováhou moci nijak nepracují. Skutečnost, že textu dominuje popis, ukazuje kapitola věnující se geopolitickému významu Indo-Pacifiku. Autor nepíše, jak jej bude analyzovat a co je podle něj důkazem významu, ale používá sekundární literaturu a statistiky, aby podpořil svůj názor, že Indo-Pacifik významný je. Navíc, kapitola o geopolitickém významu Indo-Pacifiku je postavena ze dvou částí – geopolitický význam Indického oceánu a geopolitický význam Tichého oceánu. Jako by geopolitický význam Indo-Pacifiku byl jen součtem významů dvou oceánů. Očekávala bych nějakou závěrečnou úvahu a analýzu, co se stane, pokud dojde ke spojení obou oceánů, jaký to má efekt na bezpečnost, mezinárodní obchod atd.

Pokud shrnu uvedené, text představuje solidní popis v němž autor prokázal, že je schopen najít relevantní zdroje a je schopen je v textu shrnout a odcitovat. To je ale pro DP dosti málo.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, odkazy na zdroje, grafická úprava)

Jazykový projev autora je v pořádku, místy se vyskytují stylistické nedostatky, ty jsou ale v míře přijatelné. Autor pracuje s literaturou řádně, odkazy na zdroje jsou uvedeny. Zdrojová základně textu je solidní.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ (silné a slabé stránky práce, zdůvodnění níže uvedeného hodnocení)

Práce R. Kareše je solidním popisem, za popis se však téměř v žádné kapitole nedostane. K textu mám několik závažnějších výhrad:

- V první kapitole práce autor představuje koncept rovnováhy moci, zejména představuje úvahy H. Morgenthaua a K. Waltze, a to jak o rovnováze moci, tak o tvorbě aliancí. Není možné si ale nevšimnout, že kapitola končí informací o Waltzovi a čtenář se nedozvídá, který koncept bude vlastně autor ve své práci využívat. Autor také nevysvětlit, proč si vybral zrovna Morgenthaua a Waltze, když v textech MV jsou mnohem vhodnější teoretické rámce pro výzkum vzniku aliancí – např. , a také z kuchyně realistů – kniha *The Origin of Alliances* od S. Walta. Bohužel celá práce s teoretickým zarámováním a to, jak je text koncipován, mě vede k tomu, že Morgenthau ani Waltz, resp. jejich úvahy, nebyly v textu použity (s výjimkou kapitoly 4.3, kde se termín rovnováha moci objevuje), kapitola o realistickém pojetí rovnováhy moci tak slouží jen k tomu, aby v DP zkrátka nějaká teorie byla. Pokud se mýlím, tak prosím autora, aby při obhajobě uvedl, kde přesně v textu promítá úvahy obou autorů.
- Název kapitoly 3.2 považuji za zavádějící, když autor mezi australskými partnery uvádí Čínu. Partnerství mezi oběma zeměmi má značné trhliny, navíc autor nijak nevysvětluje, co míní partnerstvím, tedy asi „jakékoliv vztahy“? Navíc, autor v závěru dané kapitoly konstatuje, že pro Austrálii je klíčové udržovat dobré obchodní/ekonomické vztahy s Čínou. Toto tvrzení v kontextu událostí posledních let dostává značné trhliny. Právě Austrálie je hlavním hráčem v těžbě a zpracování surovin pro e-mobilitu a jejím cílem (a cílem jejích partnerů) je nahradit čínské dodávky uvedených surovin, což by mělo snížit závislost EU a USA na Číně. Lze ale uvést i další závažné ekonomické spory (obchod s uhlím, masem atd.).
- Za problematický považuji název kapitoly 4.5, kde navíc autor ani nevysvětluje, co/koho míní „regionálními státy“ – Asi myslí státy regionu Indo-Pacifiku. Nicméně

autor vybírá jen některé. Co je klíčem výběru? Velmi nekonceptně pak působí, že v práci najdeme několik kapitol o USA, Indii a Číně, bylo by vlastně logičtější analýzu postojů obou zemí k problému, uvádět na jedno místě. Tato kapitola navíc asi plní roli hledání odpovědi na čtvrtou otázku (s. 10): „Jak na vznik tohoto paktu pohlíží významní klíčoví aktéři regionu?“ Autor se ale k termínu „klíčoví aktéři“ nevyjadřuje a vybírá je na základě svého pocitu. Z mého pohledu patří do Indo-Pacifiku i státy jako Kanada, Čile, země Arabského poloostrova, Francie i Rusko. Např. i z toho důvodu, že řada z těchto zemí je v oblasti vojensky angažována (vojenské základny, úmluvy o bezpečnostní spolupráci, Francie má pak v oblasti vlastní území). Minimálně Francie by do analýzy měla být zahrnuta, když navíc vezeme v úvahu, že Austrálie původně o dodání jaderných ponorek vyjednávala s Paříží.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY URČENÉ K ROZPRAVĚ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři)

Viz výše, konkrétně však: Proč do analýzy nebyla zahrnuta Francie? Jak jste určoval tzv. „partnerské státy“ (definice) a jak jste určoval tzv. „klíčové státy“ (definice). Co míníte termínem „regionální státy“ – proč jste některé země regionu zahrnul a jiné ne? Jaké kritérium jste pro toto rozhodování použil?

Pokud by předložen práce byla textem bakalářským, hodnotila bych jej stupněm velmi dobře, nicméně vzhledem k tomu, že se jedná o text diplomové práce, hodnotím jej jako stěží dobře.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

dobře

DATUM: 8. srpna 2023

PODPIS: